

Panorama Lubelska

L u d z i e B i z n e s G o s p o d a r k a

GRUDZIEŃ 2012 / STYCZEŃ 2013

Magazyn Regionalny Ziemi Lubelskiej

ukazuje się od 1994r.

***Końca recesji w gospodarce,
realizacji oczekiwanych
inwestycji w regionie,
wzrostu zatrudnienia i PKB
oraz
aby życie na Lubelszczyźnie
miało smak
życzy Czytelnikom
redakcja
Panoramy Lubelskiej***

Panorama Lubelska
Ludzie Biznes Gospodarka

Magazyn Regionalny PANORAMA
Red Naczelna – Jolanta Maria Kozak
tel. 608 617 551

e-mail: magazyn@prasa.com.pl
www.panoramalubelska.pl

korespondencja: Redakcja PANORAMA LUBELSKA
20-001 Lublin Krakowskie Przedmieście 50, skr.p. 456
Współpraca: Towarzystwo Mediów Lokalnych

Biuro Reklamy:
20-950 Lublin, ul. Górna 4/5

dime office wirtualne biuro www.dime-office.pl

OKŁADKA:
**Ambasadorzy Lubelskiego
Klubu Biznesu**
(fot. z Archiwum LKB)

„Mam Prawo” – system bezpłatnych porad prawnych

Krzysztof Szydłowski –
Prezes Zarządu Stowarzyszenia
Inicjatyw Samorządowych

Projekt „Mam Prawo”, w ramach którego na obszarze 8 powiatów województwa lubelskiego Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych świadczy bezpłatne porady prawne niedługo wkroczy w trzeci rok realizacji. Od początku funkcjonowania projektu udzielono już ponad 33 000 porad pomagając tym samym 12 000 osób, które rozwiązały dzięki temu wiele swoich – często bardzo trudnych – problemów życiowych.

Ale to nie wszystkie sukcesy. Wiele instytucji przekonało się do pozytywnego wpływu jaki wywiera na ich pracę bezpłatne poradnictwo prawne i aktywnie współpracuje z organizatorem rozwiązując problemy swoich podopiecznych czy interesantów. Wiemy już dziś, że bezpłatne porady prawne spowodowały spadek ilości źle adresowanych spraw, a interesanci są lepiej przygotowani, co znacznie ułatwia pracę urzędnikom. Na terenie działania projektu żadna instytucja nie ma już wątpliwości, że świadomy swoich praw i obowiązków obywatel to nie wróg – ale przyjaciel i sprzymierzeniec.

Zmieniła się też początkowo niechętna wobec bezpłatnego poradnictwa prawnego postawa komercyjnych kancelarii prawnych. Okazało się, że funkcjonowanie prowadzonych przez SIS biur nie tylko nie odebrało im klientów, lecz wręcz przeciwnie – spowodowało ich napływ. Dlaczego tak się stało? Aby zrozumieć ten paradoks należy zauważyć, że według badań Rzeczypospolitej tylko 1% Polaków w ciągu ostatnich 5 lat korzystało do tej pory z pomocy prawnej przy rozwiązywaniu swoich problemów. A to oznacza, że 99% jest poza systemem usług prawnych. Większość społeczeństwa uważa, że usługi prawnika dostępne są tylko dla najbogatszych. Zniechęcały bariery kosztowe, ale i mentalne – prawnik jawił się jako osoba niedostępna dla „zwykłego śmiertelnika”. Kontakty z doradcami projektu „Mam Prawo” ośmieliły wiele osób i zachęciły do występowania na drogę prawną – a co za tym idzie, skorzystania z usług komercyjnej kancelarii prawnej.

Niestety – czas biegnie szybko i projekt finansowany ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wkrótce się skończy. Zamknięcie wszystkich prowadzonych przez

SIS Biur Porad Prawnych i Obywatelskich oznaczało by dla wielu utratę możliwości – często jedynie dostępnej – skorzystania z profesjonalnej pomocy prawnej. To bardzo smutna perspektywa.

Świadomość tych faktów sprawia, że Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych stale poszukuje możliwości zapewnienia kontynuacji funkcjonowania systemu bezpłatnego poradnictwa prawnego w naszym regionie. Podejmuje w tym zakresie dwutorowe działania. Z jednej strony poszukując środków z innych źródeł i nawiązując współpracę z samorządami na rzecz organizacji lokalnych biur poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Z drugiej zaś strony zabiega o stworzenie ogólnopolskiego, finansowanego z budżetu państwa systemu przedsądowej pomocy prawnej dostępnego dla wszystkich obywateli naszego kraju.

Oba te kierunki działań przynoszą pierwsze pozytywne rezultaty, a nawet – co można śmiało powiedzieć – znaczne sukcesy. Projekt opracowany przez SIS wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Łęcznej i Starostwem Powiatowym w Lubartowie uzyskał dofinansowanie z Funduszy Szwajcarskich – pokonując przy tym 600 konkurentów z całego kraju. Dzięki dotacji pozwalającej na sfinansowanie 90% kosztów zorganizowane zostaną biura porad obywatelskich w trzech miastach regionu: Lubartowie, Łęcznej i Lublinie. Kolejny wniosek opracowany w partnerstwie ze Starostwem Powiatowym w Łukowie i Starostwem Powiatowym w Zamościu czeka na ocenę. W jego ramach będzie można uruchomić kolejne biura w Łukowie, Zamościu i Chełmie.

A co z systemem ogólnopolskim, o którym od dawna mówi się w naszym kraju?

„Po wielu miesiącach starań i zabiegów rezultaty przynoszą nasze działania na rzecz budowy finansowanego z budżetu państwa systemu ogólnopolskiego – opartego na najlepszych wzorach i standardach wypracowanych w ramach projektów realizowanych dotychczas ze środków POKL – mówi Krzysztof Szydłowski, Prezes SIS. Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych uczestniczy obecnie w bardzo intensywnych pracach prowadzonych w Kancelarii prezydenta RP, których celem jest szybkie wypracowanie rozwiązań systemowych w tym obszarze. Prace te przynioszą nadzieję na skuteczne rozwiązanie problemu – ich efekty powinny być znane już pod koniec bieżącego roku.

Cieszy fakt, że kwestia konieczności zapewnienia Polakom dostępu do bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego, coraz silniej zaczyna być uświadamiana zarówno na szczeblu samorządowym jak i rządowym. Jesteśmy przekonani, że dzięki dobrej woli, wspólnemu zaangażowaniu państwa, samorządów, organizacji pozarządowych oraz zainteresowanych środowisk zawodowych, wkrótce każdy z mieszkańców naszego kraju będzie mógł skorzystać z pomocy prawnej świadczonej nie tylko nieodpłatnie, ale także na wysokim poziomie merytorycznym”

Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych to KRAJOWY LIDER w świadczeniu bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Więcej o projekcie „Mam Prawo” znajdziecie Państwo na stronie internetowej projektu www.mamprawo.eu

Adam Stępień

Bezpłatne porady w kolejnych powiatach

Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych uruchamia kolejny projekt z zakresu bezpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie województwa lubelskiego – tym razem wsparciem zostaną objęci mieszkańcy powiatów lubelskiego, lubartowskiego, łęczyńskiego oraz powiatu grodzkiego - Miasto Lublin.

Projekt „Świadomy obywatel – bezpłatne poradnictwo obywatelskie” uzyskał dofinansowanie w ramach konkursu dla Organizacji Pozarządowych na realizację „dużych” projektów, finansowanych ze środków Szwajcarsko-Polskiego Funduszu Współpracy. Dzięki oparciu założeń poradnictwa na wysokiej jakości standardach wypracowanych w ramach realizowanego przez SIS projektu „Mam Prawo”, projekt „Świadomy Obywatel” został bardzo dobrze oceniony i znalazł się wysoko na liście rankingowej jako jeden z 60, spośród 615 złożonych wniosków.

Szkolenie wolontariuszy projektu Świadomy Obywatel

Wspierać ich w pracy będą wolontariusze – studenci i absolwenci wydziałów prawa, a także aplikanci adwokaccy i radcowscy. Wolontariat to ważna idea projektu – jednym z jego celów jest aktywizacja młodych prawników, stwarzanie im możliwości nabycia doświadczenia zawodowego, a jednocześnie uwrażliwienie na los innych – poprzez codzienny kontakt z ludźmi, ich problemami i troskami.

W ramach projektu wydawany też będzie cyklicznie Biuletyn Porad Obywatelskich, na łamach którego publikować będziemy porady obywatelskie, artykuły tematyczne, informacje o działaniach projektu i partnerów. Biuletyn będzie bezpłatnie dystrybuowany na terenie działania projektu – m.in. dzięki zaangażowaniu partnerskich samorządów i lokalnych organizacji pozarządowych.

Zarówno Biura Bezpłatnych Porad Obywatelskich jak i serwis [www](http://www.sis-dotacje.pl) z e-kancelarią rozpoczną pracę w styczniu 2013 r. Obecnie trwają szkolenia dla zatrudnionych w ramach projektu doradców oraz zrekrutowanych do wspierania ich pracy wolontariuszy. Celem tych szkoleń jest przygotowanie personelu projektu do świadczenia wysokiej jakości usług doradczych, nauka korzystania z opracowanego na potrzeby projektu systemu informatycznego, a także przekazanie najlepszych wzorów i doświadczeń z realizacji poradnictwa prawnego i obywatelskiego w ramach już realizowanych przez SIS projektów.

Szczegółowe informacje na temat możliwości otrzymania wsparcia w ramach nowego projektu, a także adresy Biur (znamy już adres w Lublinie – ul. Chopina 37/3), harmonogramy ich pracy, adres e-kancelarii, telefony a także sylwetki doradców dostępne będą już wkrótce na stronie Stowarzyszenia Inicjatyw Samorządowych www.sis-dotacje.pl oraz na stronie projektu www.swiadomyobywatel.pl. Na stronie znajdą się także tematyczne działy z poradami obywatelskimi, zbiory aktów prawnych, a także ciekawe artykuły związane z ideą społeczeństwa obywatelskiego i państwa prawa.

Zapraszamy do odwiedzania naszego serwisu w poszukiwaniu najświeższych informacji o działaniach i projektach SIS.

Doradca przekazuje wiedzę wolontariuszom

Koncepcja projektu powstała z jednej strony jako rozwinięcie działań SIS zmierzających do objęcia poradnictwem prawnym i obywatelskim wszystkich mieszkańców Polski, a z drugiej strony jako wynik współpracy ze Starostwem Powiatowym w Lubartowie oraz Starostwem Powiatowym w Łęcznej.

W ramach działań projektu uruchomione zostaną trzy Biura Bezpłatnych Porad Obywatelskich – w Lublinie, Lubartowie i Łęcznej, a także internetowa e-kancelaria, w której za pośrednictwem strony [www](http://www.sis-dotacje.pl) projektu będzie można zadać pytanie naszym specjalistom. W biurach zatrudnieni zostaną profesjonalni doradcy, którzy udzielać będą pomocy zgłaszającym się osobom praktycznie „od ręki”. W szczególnie skomplikowanych sprawach interesanci umawiani będą na spotkania ze specjalistą z określonej dziedziny prawa.

SWISS
CONTRIBUTION

ECORYS

Projekt realizuje:

**Stowarzyszenie
Inicjatyw
Samorządowych**

Partner projektu:

**Miejski Urząd Pracy
w Lublinie**

Model Współpracy Międzysektorowej Lubelskiego Partnerstwa Publiczno Społecznego

Za nami już półmetek projektu realizowanego przez Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych na rzecz Lubelskiego Partnerstwa Publiczno Społecznego! Z przyjemnością zaprezentujemy na łamach Panoramy Lubelskiej nasze dotychczasowe dokonania – czyniąc to tym chętniej, iż wydawnictwo jest aktywnym partnerem LPPS.

Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych w partnerstwie z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie realizuje projekt pt. „Model Współpracy Międzysektorowej Lubelskiego Partnerstwa Publiczno Społecznego”. Projekt finansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z poddziałania 5.4.2 „Rozwój dialogu obywatelskiego”. Celem projektu jest budowa, wdrożenie i upowszechnienie wypracowanych w ramach projektu standardów współpracy Lubelskiego Partnerstwa Publiczno Społecznego.

Co już za nami?

Za nami już 7 miesięcy realizacji projektu (jego okres realizacji to 1 maja 2012 – 30 kwietnia 2013 roku). Pierwszym działaniem jakie zostało wykonane w ramach projektu było przeprowadzenie Analizy SWOT Lubelskiego Partnerstwa Publiczno Społecznego. Analiza mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń partnerstwa była podstawą do wypracowania przez kadrę zarządzającą instytucji zrzeszonych w LPPS zaleceń mających na celu usprawnienie funkcjonowania Partnerstwa.

Zalecenia te zostały opracowane w trakcie 6 dniowych warsztatów w których uczestniczyło 48 osób reprezentujących kierownictwo wszystkich instytucji członkowskich LPPS. Wyniki prac warsztatowych przekazane zostały następnie pracownikom i wolontariuszom członkowskich instytucji Lubelskiego Partnerstwa Publiczno Społecznego, w celu poddania ich procesowi konsultacji.

Uruchomiono również system informatyczny mający za zadanie wspierać funkcjonowanie LPPS i ułatwiać proces współpracy. Jest on obecnie poddawany testom przez instytucje partnerskie LPPS.

Co przed nami?

Zbiór zaleceń i wytycznych wypracowanych przez Partnerów w trakcie warsztatów i szkoleń, zostanie następnie opracowany przez niezależnych zewnętrznych ekspertów – co pozwoli zachować obiektywizm i metodologiczny rygor. Zostaną szczegółowo opisane poszczególne standardy, procedury ich wdrażania i ich kontroli. Następnie w styczniu 2013 roku odbędą się konsultacje wypracowanych standardów i rozpoczną prace zmierzające do ich implementacji w poszczególnych instytucjach członkowskich LPPS. Zatwierdzona, ostateczna wersja opracowanych standardów zostanie wydrukowana w formie publikacji, a następnie rozpowszechniana w celu upowszechniania dobrych praktyk.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Człowiek – najlepsza inwestycja

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Program „DOJRZALI W PRACY” szansą na zatrudnienie

Kolejne 33 osoby bezrobotne po pięćdziesiątce dzięki działaniom pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu Lubelskim podejmą pracę. Na ten cel w kwietniu bieżącego roku pozyskano dodatkowe środki z rezerwy będącej w dyspozycji MPiPS w ramach programu specjalnego „DOJRZALI W PRACY – program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w powiecie opolskim”.

Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia to wyjątkowa grupa społeczna. Ich doświadczenia życiowe i zawodowe mogą stanowić cenny kapitał dla firmy. Osoby te charakteryzują się też tak ważnymi cechami jak dokładność, odpowiedzialność oraz dyspozycyjność. Pomimo tego pracodawcy nadal niechętnie zatrudniają osoby po pięćdziesiątce, dlatego też Powiatowy Urząd Pracy w Opolu Lubelskim zdecydował się na

Przedszkole Miejskie

Warsztat samochodowy

realizację programu specjalnego. Najważniejszym zadaniem jest doprowadzenie do zatrudnienia jak największej liczby uczestników programu, dlatego działania koncentrują się z jednej strony na osobach bezrobotnych, z drugiej natomiast wspierają przedsiębiorców powiatu opolskiego w zakresie tworzenia i utrzymania miejsc pracy.

Osoby bezrobotne po zakończeniu cyklu porad zawodowych uczestniczyły w bezpłatnych szkoleniach zawodowych.

Oddział SP ZOZ w Poniatowej

Następnie czterestu z nich zostało skierowanych na staże, które zakończone będą podjęciem zatrudnienia, piętnastu na doposażone lub wyposażone stanowiska pracy, a cztery osoby otrzymały bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie własnej działalności. Zatrudnienie, staż czy samozatrudnienie każdego z uczestników wspierane jest tzw. „elementem specyficznym”.

Za osoby, które zostały zatrudnione w ramach doposażonych lub wyposażonych stanowisk pracy urząd zrefunduje pracodawcom koszty składki ZUS, stażyści otrzymali sprzęty lub narzędzia umożliwiające im pracę na danym stanowisku. Natomiast osobom, które założyły własne firmy został zrefundowany koszt finansowego wsparcia pomostowego obejmującego m.in. koszty ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, usług księgowych, prawnych czy eksploatacji pomieszczeń.

W ramach realizowanego programu urząd nawiązał współpracę z 13 pracodawcami, którzy chętnie zgodzili się zatrudnić naszych uczestników. Są to: „Orzeł” S.A. Ćmiów oddział w Poniatowej, PPHU „Malec”, „Wójtowicz Zygmunt i Tomasz. Transport” Sp. Jawna, „FHU Paweł Świątkowski”, „Samet” Sp. z o.o., Ferma drobiu i Hotel – Restauracja „SŁOWIK”, Przedszkole Miejskie w Poniatowej, przedsiębiorstwo „Wiki”, Prywatne Przedsiębiorstwo Handlowe „STAMPOL” i Przedsiębiorstwo Handlowe „P.H.U. AGRO-LUX”.

Pozyskane środki umożliwiły też skierowanie 10 osób bezrobotnych na staż do SP ZOZ w Opolu Lubelskim. Wykonując tam swoje obowiązki, uczestnicy programu korzystają z zakupionych przez urząd wózków inwalidzkich, wózków transportowo-kąpielowych czy podnośnika chorych. Realizacja programu stanowi więc wsparcie kadrowe i sprzętowe dla tego zakładu pracy.

Dzięki realizowanemu przez urząd programowi mogliśmy pomóc w znalezieniu i podjęciu zatrudnienia 33 osobom bezrobotnym. Mamy nadzieję, że w następnym roku także będziemy mogli realizować programy specjalne skierowane właśnie do grupy osób powyżej 50 roku życia.

Powiatowy Urząd Pracy w Opolu Lubelskim
24-300 Opole Lubelskie ul. Stary Rynek 14-16
tel (081) 827 73 50 Fax (081) 827 73 51
Email luop(at)praca.gov.pl
WWW <http://pup.opole.lubelskie.sisco.info>

Oddział SP ZOZ w Poniatowej

POWIATOWY URZĄD PRACY w Parczewie

ul. Bema 2, 21-200 Parczew tel/fax. (0-83) 355-16-30, 355-16-29
e-mail: lupa@praca.gov.pl www.puppar.sisco.pl

DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W PARCZEWIE
Fundusz Pracy - W 2012 roku limit środków Funduszu Pracy na aktywne formy z przeznaczeniem na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wynosi 2 136 100,00 zł:

- 1 293 900,00 zł środki FP wg algorytmu (w tym 10% na programy specjalne : 4.272,00 zł program kontynuowany z 2011 r. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku 25 – 34 lata z powiatu parczewskiego”, wypłata stypendiów stażowych: program specjalny realizowany w 2012 r. „Własny biznes drogą do sukcesu”- 142 328,00 zł – 5 osób otrzymało następujące wsparcie: 3-dniowe wyjazdowe warsztaty aktywizujące; wsparcie psychologa, szkolenia grupowe lub indywidualne; jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności oraz wsparcie pomostowe za okres 3 miesięcy);

- 490 600,00 zł- program z rezerwy FP „Bezrobotni do 30 roku życia” skierowany do 54 osób na formy aktywizacji: szkolenia, staże, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy i jednorazowe środki na działalność gospodarczą;

- 176 900,00 zł – program z rezerwy FP „Bezrobotni powyżej 50 roku życia” skierowany do 18 osób na formy aktywizacji: szkolenia, staże, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy i jednorazowe środki na działalność gospodarczą; prace interwencyjne;

- 174 700,00 zł – program z rezerwy FP – „Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” skierowany do 32 osób na formy aktywizacji: szkolenia, staże, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy i jednorazowe środki na działalność gospodarczą; prace interwencyjne.

Europejski Fundusz Społeczny - Od dnia 01.04.2011 r. do 31.03.2012r. był realizowany projekt konkursowy współfinansowany z EFS Priorytet VI Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.2 „Na szczyt kariery II edycja” skierowany do pracowników PUP w Parczewie na kwotę 107.000,00 zł. W ramach projektu finansowane było zatrudnienie 3 pracowników – pośrednik pracy,

doradca zawodowy i pośrednik pracy stażysta, szkolenia zawodowe pośredników pracy, doradcy zawodowego, lidera klubu pracy, specjalisty ds. programów, specjalisty ds. rozwoju zawodowego – 10 osób.

Od dnia 01.04.2012 r. do 31.03.2014 r. realizowany jest projekt konkursowy współfinansowany z EFS Priorytet VI Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.2 „Na szczyt kariery III edycja” skierowany do pracowników PUP w Parczewie na kwotę 50.700,00 zł. W ramach projektu finansowane jest zatrudnienie 1 pracownika – pośrednik pracy, szkolenia zawodowe pośredników pracy, doradcy zawodowego.

W dniu 19.04.2012 r. został podpisany z WUP w Lublinie aneks do umowy ramowej o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego projektu systemowego „W kierunku zatrudnienia” w okresie od 01.01.2012 do 31.12.2012 roku w wysokości dofinansowania 696 800,00 zł. W ramach powyższego projektu wsparciem planujemy objąć 72 osoby w ramach następujących działań: Indywidualne plany działania, prace interwencyjne, jednorazowe środki na działalność gospodarczą, szkolenia, staż.

W dniu 09.07.2012 r. został złożony wniosek na ogłoszony konkurs z EFS w ramach POKL Priorytet VI Działanie 6.2 „WSPARCIE NA STARCIE DO BIZNESU” na kwotę 1.343.210,00 zł dla 50 osób bezrobotnych na okres 03.12.2012 – 31.10.2014r. W odniesieniu do każdego uczestnika zostaną zastosowane 3 różne instrumenty wsparcia – kompleksowość : indywidualny Plan Działania; usługi szkoleniowo-doradcze, przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej -projekt aktualnie jest w ocenie merytorycznej.

PFRON - W dniu 30.03.2012 r. uchwałą nr XXIII/101/2012 Rady Powiatu w Parczewie zostały przyznane środki w wysokości 75.000,00 zł, w tym na przyznanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej i finansowanie wydatków na instrumenty rynku pracy. W ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II – obszar G” złożono wniosek „Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych” o środki dodatkowe do Oddziału Lubelskiego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i decyzją Pełnomocnika Zarządu PFRON otrzymaliśmy środki w wysokości 38 437,50 zł.

Monitorujemy lubelski rynek pracy

Zespół redakcyjny Panoramy Lubelskiej we współpracy z Towarzystwem Mediów Lokalnych i Fundacją Współpracy 3 lata temu podjęły się realizacji specjalnego cyklu wydania publikacji dotyczących problematyki RYNKU PRACY i POLITYKI SPOŁECZNEJ, które trafiają do przedsiębiorców z Lubelszczyzny, organów samorządowych, administracji rządowej, samorządu gospodarczego, organizacji pozarządowych oraz urzędów pracy w województwie lubelskim.

Głównym celem tego najdłużej trwającego w regionie projektu z obszaru Partnerstwa Publiczno-Społecznego jest promocja i prezentacja ciekawych i efektywnych rozwiązań na rynku pracy i polityki społecznej woj. lubelskiego, efektywnego wykorzystania środków krajowych i unijnych dedykowanych tej sferze oraz pokazanie dokonań poszczególnych Powiatowych Urzędów Pracy, PCPR-ów i działań administracji wojewódzkiej w tym zakresie.

Przez te kilka lat uzupełnieniem były opracowania statystyczne i podmiotów zewnętrznych m.in: Raport Rynek pracy specjalistów w Polsce, który był także przygotowywany w wersjach regionalnych.

Konsultanci jednego z czołowych portali zatrudnieniowych podsumowali dane dotyczące ilości i rodzaju ofert pracy w poszczególnych województwach. Oprócz liczby ogłoszeń w regionach, raporty zawierały informacje o poszukiwanych pracownikach oraz branżach, które w tym okresie przeprowadziły największe rekrutacje nowego personelu.

W tym czasie na łamach Panoramy Lubelskiej pojawiły się materiały Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie oraz prawie wszystkich Powiatowych Urzędów Pracy z obszaru naszego województwa, a także ROPS i wielu PCPR-ów. W nowym roku uzupełnieniem naszej oferty prasowej będzie produkcja i realizacja na potrzeby jednostek rynku pracy i polityki społecznej audycji telewizyjnych i filmów szkoleniowych, co z resztą wynikało z rocznej ewaluacji programu.

WYDANIA SPECJALNE „PANORAMY LUBELSKIEJ”

RYNEK PRACY • SŁUŻBA ZDROWIA • POLITYKA SPOŁECZNA • EFS

terminy wydań:

kwiecień 2013
czerwiec 2013
wrzesień 2013
grudzień 2013

INFO: panoramalubelska@prasa.com.pl

OZE - pod górkę

Trybunał Sprawiedliwości w Luksemburgu może nałożyć na Polskę karę za to, że nie wdrożyła unijnych dyrektyw. Chodzi o dyrektywy, które składają się na tzw. Trzeci pakiet energetyczny, mający doprowadzić do liberalizacji europejskiego rynku i zwiększyć prawa konsumentów.

Jak informuje Polska Agencja Prasowa, powołując się na Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, w przyszłym budżecie Unii Europejskiej co najmniej 10% funduszy w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), z którego środki zasilają Regionalne Programy Operacyjne, zostanie przeznaczonych na projekty związane z efektywnością energetyczną i odnawialnymi źródłami energii.

Trzecia od lewej: Lena Kolarska-Bobińska, członek Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii w Parlamencie Europejskim, Klub Polski EPL

Za każdy dzień zwłoki we wprowadzeniu unijnego prawa grozi kara ponad 170 tys. euro. Możemy również zapłacić za brak regulacji dotyczących odnawialnych źródeł energii. KE nie złożyła jeszcze wniosku do Trybunału, ale rozpoczęła już procedurę. Polska miała czas na uchwalenie tych przepisów do 5 grudnia 2010 roku. Przedstawiciele branży biją na alarm: od miesięcy wstrzymują inwestycje w elektrownie ze źródeł odnawialnych, ponieważ nie wiadomo, jaki będzie nowy system wsparcia państwa dla energii ekologicznej oraz, które elektrownie będą opłacalne (fotowoltaiczne, biogazowe, wiatrowe, wodne czy spalające biomasę). Sytuacja ta wpływa na znaczne obniżenie produkcji energii z OZE.

Pomimo, że do PGE złożono wnioski na przyłączenie OZE na ponad 900 MW to do tej pory monopolista wydał zgodę na zaledwie 30 MW - jak poinformował na konferencji wiceprezes PGE Dystrybucja. Tymczasem tylko jedna gmina Serniki w powiecie lubartowskim - jak deklaruje jej Wójt ma przygotowane tereny na ponad 100 MW (biogazownie, farmy wiatrowe i fotowoltaiczne).

Rząd zobowiązał się wobec UE, że do 2020 roku co najmniej 15 proc. całej produkowanej w Polsce energii ma pochodzić z odnawialnych źródeł energii. Obecnie osiągnęliśmy poziom ponad 11 % - ale 70 % z tego pochodzi ze współspalania biomasy (głównie drewna) - co szkodzi lasom i cenom drewna dla innych celów; branży papierniczej, budowlanej i meblowej - co całkowicie wypacza ideę wytwarzania czystej energii i jest nieprzejrzyste.

Nowe przepisy zapewne ten proceder wyeliminują lub znacznie ograniczą - to jeszcze bardziej pokazuje gdzie jesteśmy. Gdy współspalanie (z miałem węglowym) zostanie wyłączone - co najmniej z uzyskiwania uprawnień do tzw. zielonych certyfikatów - znajdziemy się z powrotem niemalże na początku drogi do ambitnych 15% w 2010 r.

Zgodnie też z rządowymi dokumentami Polska ma rozwijać odnawialne źródła energii w najbliższych latach w znacznych wielkościach. Jednak plany wdrożenia od 1

stycznia 2013 roku całego pakietu ustaw energetycznych okazały się nierealne. Branża niecierpliwie czeka na poselski projekt nowelizacji (nową ustawę?) Prawa energetycznego w ramach tzw. małego trójpaku energetycznego, który w szybki sposób ma wdrażać najważniejsze postanowienia trzeciego pakietu energetycznego, w tym zapisy mówiące o otwarciu rynku gazu i o obrocie hurtowym, czyli dotyczące giełdowego obrotu gazowego (co jest bardzo istotne dla całej branży zamierzającej wydobywać gaz z łupków), zwiększenia praw konsumenta, wsparcia odnawialnych źródeł energii. Dla bezpieczeństwa energetycznego warto jest tak promować rozwój energetyki odnawialnej, aby na rynku istniała większa różnorodność źródeł energii.

Obecnie znacznie rozwinięta jest branża wiatrakowa, a zupełnie raczkuje (zaledwie 2 MW) energia najczystsza - czyli słoneczna (fotowoltaika). Krytycy ustawy zarzucają jednak, że w projekcie brakuje podejścia rynkowego. OZE budzi ogromne zainteresowanie wśród potencjalnych inwestorów również na Lubelszczyźnie.

Szczególnie bogaci jesteśmy w zasoby biomasy rolniczej oraz mamy najlepsze nasłonecznienie w Polsce. Na te dwie branże rozwoju OZE stawiają też władze województwa w przygotowanych dokumentach strategicznych.

Próba zdiagnozowania sytuacji w tej kwestii stała się konferencja zorganizowana 7 grudnia 2012 pod patronatem prof. Leny Kolarskiej-Bobińskiej „Problemy rozwoju energetyki na Lubelszczyźnie”. Inwestorzy szczególnie narzekali na utrudnienia ze strony PGE, które na Lubelszczyźnie nie chce kupować energii ze źródeł rozproszonych, głównie poprzez utrudnianie przyłączania do sieci dystrybucyjnej.

Przykładem może być chociażby miasto i gmina Poniatowa, gdzie miała powstać farma wiatrowa na 11 wiatraków o mocy ponad 20 MW. Inwestycja uzyskała prawomocną decyzję środowiskową, spotkała się z przychylnością samorządu i mieszkańców. We wrześniu ubiegłego roku firma zgłosiła się do PGE Dystrybucja z prośbą o wydanie warunków podłączenia. Niestety PGE odmówiła - 4 lata starań i kosztów i jedna arbitralna decyzja

niwecząca wysiłki. Z podobną sytuacją spotkał się wójt Wisznice, który z własnych środków chciał wybudować farmę fotowoltaiczną.

Mimo znakomitych warunków do budowy biogazowni, farm wiatrowych i fotowoltaicznych na Lubelszczyźnie możliwość przyłączenia wg oficjalnych informacji PGE istnieje tylko w okolicach Puław i Bogdanki, choć województwo lubelskie ma podobną sieć, zbudowaną w tym samym czasie co w woj. świętokrzyskim (gdzie może się nawet po 200 MW na przyłącza) to na Lubelszczyźnie PGE wykazuje niemalże same zera - na co zwraca uwagę Rektor Politechniki Lubelskiej prof. Kacejko. Dystrybucja to nie jedyny problem na jaki napotykają potencjalni inwestorzy. Plany zagospodarowania w większości gmin nie przewidują inwestycji w OZE, a ich zmiana to nie tylko kosztowny, ale długotrwały proces, często trwający nawet do 2 lat. Tyle inwestorzy nie będą czekać, przeniosą się tam, gdzie utrudnień będzie mniej. Niepokój branży wzbudza również budowa w Kozienicach kolejnego bloku o mocy 1000 MW. W sytuacji stagnacji w sektorze produkcji możemy mieć więc problemy z okresową nadprodukcją energii, a nie jej brakiem, jak kilka lat temu ostrzegali eksperci. Zapewne PGE woli zarabiać zarówno na dystrybucji jak i na wytwarzaniu energii w swojej elektrowni niż tylko na dystrybucji energii od obcych wytwórców - a że węglowa, że emisja zanieczyszczeń, że CO₂, że straty na przesyłce na duże odległości - no cóż, klient i tak zapłaci monopolistę każdą cenę, czyli zapłacimy my wszyscy.

Czy inwestycja w OZE to opłacalny interes na długi czas? Nasi sąsiedzi Niemcy, czy chociażby Czesi nie mają najmniejszego problemu z odpowiedzią twierdzącą na to pytanie. Skala zainstalowanych mocy z OZE; zarówno wiatrowych, biogazowych ale również fotowoltaicznych, to wielkości idące nie w MW (Mega Waty), a w GW (Giga Waty), a nawet TW (Tera Waty). Każda kolejna wielkość to mnożenie przez 1000 poprzedniej! Polska właśnie nadrabia (wspomniana ustawa o OZE) te zaszłości. Szczególnie zawarte tam gwarancje aż 15 letnie stabilności biznesowej dla instalacji wytwarzających energię elektryczną ze słońca oraz zastosowany przelicznik na poziomie od 2,85 dla małych do 2,45 dla dużych instalacji - wobec przelicznika 0,9 dla farm wiatrowych - czyni ją bardzo stabilną i perspektywiczną na Polskim rynku.

Do inwestowania w OZE powinny przekonywać nie tylko unijne dyrektywy, nie tylko względy natury środowiskowej, czy promujące ich rozwój rozwiązania ustawowe ale też choćby wielkość strat w przesyłce. Rada Programowa Rynku Energii Elektrycznej informuje, że straty na przesyłce energii tradycyjnej stanowią nawet około 9% - to w skali Polski 3600 MW, czyli moc co najmniej jednej elektrowni tradycyjnej z 4 blokami o mocy po 900 MW każdy. W przypadku energii z OZE strata na przesyłce spada do zaledwie 3% gdyż, energia odnawialna rozprowadzana i wykorzystywana jest w najbliższej okolicy. Nie trzeba jej daleko transportować - z reguły przestarzałą trakcją energetyczną - straty więc są minimalne. Jest też ważnym uzupełnieniem i wzmocnieniem mocy na końcówkach sieci w okresach największych zapotrzebowań mocy.

Mimo dużego zainteresowania farmami wiatrowymi tylko jedna na trzy rozpoczynane inwestycje w elektrownie wiatrowe jest finalizowana. Dlatego coraz głośniej domagają się zmian w powstającym od ponad roku projekcie „zielonej ustawy”. Już dziś część firm wycofuje się z polskiego sektora energetyki odnawialnej, szczególnie wiatrowej.

Nieвозмоżliwość przyłączeń nowych inwestycji, zaostrożone wymagania środowiskowe, protesty społeczne, które także odbierane są przez część inwestorów jako utrudniające

znacznie realizację inwestycji powodują, że trudniej jest doprowadzić inwestycję do końca.

Jeżeli nie farmy wiatrowe czy to może właśnie solarne lub biogazownie. Biogazownia to też znakomite źródło ekologicznej energii. Wykorzystywane do procesu fermentacji metanowej są tu surowce odnawialne: takie jak odpady gorzelniane, po produkcji cukrowniczej, kiszonki z kukurydzy, trawy, odpady rolnicze pochodzenia roślinnego oraz zwierzęcego. Produkcja energii z ich wykorzystaniem cechuje się

niemalże zerowym oddziaływaniem na środowisko. Budowa biogazowni przynosi również wiele korzyści dla gminy, na której będzie ona zlokalizowana. Wpływy do gminnej kasy z tytułu podatku od nieruchomości dla obiektu o mocy 1 MW przekraczają 100 tys. zł rocznie. Ze względu na fakt, że biogazownia potrzebuje stałych dostaw substratów, możliwa jest długofalowa kontraktacja u miejscowych rolników. Biogazownia wpłynie na wzrost zagospodarowania nieużytków, pozwoli też na wykorzystanie nadwyżek produkcji rolnej. Około 70% kosztów operacyjnych biogazowni w ciągu roku stanowi zakup substratów, co przy instalacji o mocy 1 MW przekłada się na kwotę w przedziale od 1 mln do 1,5 mln złotych. Lokalni dostawcy mają zatem możliwość znacznego zwiększenia swoich przychodów. Z uwagi na koszty transportu, źródła substratów muszą znajdować się maksymalnie ok. 20 km od biogazowni, co pozwala na współpracę z dostawcami głównie z terenu gminy, w której jest zlokalizowana instalacja.

Pewnie więc warto byłoby zamiast rozbudowy Kozienic postawić na budowę kilkuset biogazowni i kilkuset farm fotowoltaicznych. Tu powstałyby miejsca pracy, źródła przychodów dla rolników i kontrahentów, tu też zostałyby podatki - w naszych gminach. I pozwoliłyby im przyciągać inwestorów i się rozwijać.

autor:

Krzysztof Szydłowski –
Prezes Zarządu Stowarzyszenia
Inicjatyw Samorządowych
Wicemarszałek Województwa
Lubelskiego w latach
1998-2001. Senator RP w
latach 2001-2005. Członek
Komisji Skarbu Państwa i
Infrastruktury. Członek Rady
Polityki Regionalnej Państwa.
Członek Parlamentarnego
Zespołu ds. Energetyki.

Wesołych Świąt !

WSZYSTKIM KLIENTOM BIUR
PORADNICTWA PRAWNEGO I OBYWATELSKIEGO,
PRZEDSTAWICIELOM JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO,
ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM ORAZ MEDIOM, KTÓRZY WSPARLI
REALIZACJĘ PROJEKTU „MAM PRAWO”,
WSPÓŁPRACOWNIKOM, KTÓRZY DZIAŁAJĄ NA RZECZ ROZWOJU
BEZPŁATNEGO
PORADNICTWA PRAWNEGO I OBYWATELSKIEGO W NASZYM KRAJU
ORAZ SYMPATYKOM **STOWARZYSZENIA INICJATYW SAMORZĄDOWYCH**
ŻYCZYMY ZDROWIA, SZCZĘŚCIA I POMYŚLNOŚCI W NADCHODZĄCYM
NOWYM ROKU.

NIECH TEN ZBLIŻAJĄCY SIĘ ROK BĘDZIE WYPEŁNIONY SUKCESAMI
W ŻYCIU OSOBISTYM ORAZ ZAWODOWYM,
STANIE SIĘ CZASEM RADOŚCI I NADZIEI NA PRZYSZŁY ROK.

Szczęśliwego Nowego Roku !

MAM § PRAWO

PREZES ZARZĄDU

KRZYSZTOF SZYDŁOWSKI

Lubelskie Partnerstwo Publiczno-Społeczne najlepsze w kraju

Lubelskie Partnerstwo Publiczno-Społeczne otrzymało Nagrodę Publiczności Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju i Krajowego Ośrodka EFS w ogólnopolskim konkursie na „Najlepsze Partnerstwo Publiczno-Prywatne Roku 2012”.

Celem konkursu było wyróżnienie partnerstwa społeczno- Prywatnego, które przyczynia się do powstania i rozwoju przedsięwzięć społecznych przy wykorzystaniu potencjału społecznej odpowiedzialności biznesu oraz promocja takich partnerstw. Mijający rok pozwolił na wypracowanie modelu współpracy w ramach Partnerstwa. Udało się też stworzyć na stronie Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie odrębną zakładkę: Lubelskie Partnerstwo Publiczno-Społeczne, gdzie zamieszczane są oraz stale aktualizowane wiadomości dotyczące działań podejmowanych w ramach LPPS oraz zakładkę: Projekty innych organizacji i instytucji, gdzie osoby szukające wsparcia oraz

pracownicy instytucji/organizacji członkowskich LPPS, pracujący bezpośrednio z osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym mogą szybko dotrzeć do informacji, jakie wsparcie jest oferowane przez poszczególnych Partnerów. Pozwala to na sprawne kierowanie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy do konkretnego podmiotu oferującego pomoc. Informacje te upowszechniane są także w wydawanym przez Partnerstwo Biuletynie Informacyjnym.

Wymiana informacji pomiędzy Partnerami dodatkowo została ulepszona dzięki stworzonemu systemowi informatycznemu w ramach projektu partnerskiego. – mówi Katarzyna Kępa, Dyrektor Miejskiego Urzędu Pracy – „Model współpracy międzysektorowej Lubelskiego Porozumienia Publiczno-Społecznego” współfinansowanemu ze środków UE w ramach EFS.

JMK

Jaki będzie rok 2013?

W listopadzie ukazał się raport Instytutu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk Gospodarka Polska. Prognozy i Opinie. Co przyniesie nam rok 2013. Naukowcy PAN ostrzegają: gospodarka polska spowalnia, gwałtownie skurczył się popyt krajowy, zmniejszyły się zapasy, spadło tempo wzrostu inwestycji i konsumpcji.

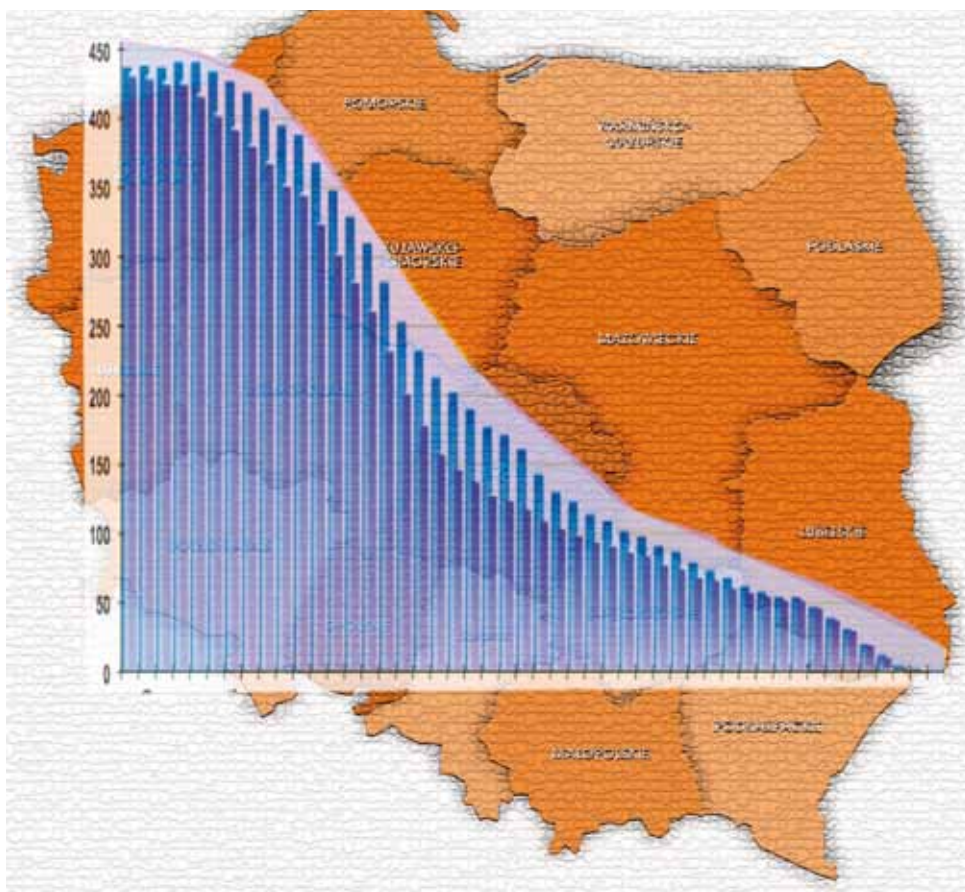
Obecny wzrost gospodarczy podtrzymuje jedynie eksport netto dzięki malejącemu importowi i rosnącemu eksportowi. Jaka czeka nas przyszłość? Czy to definitywny koniec „zielonej wyspy”, jak wieszczą media niemieckie? Czy polskiej gospodarce grozi długotrwała recesja? Zdaniem ekonomistów PAN wiele wskazuje na to, że nadchodzący rok będzie gorszy niż 2009, kiedy to tempo wzrostu gospodarczego obniżyło się do 1,9%. Trzy lata temu udało się nam wyjść obronną ręką z sytuacji, gdy nastąpiło załamanie w gospodarce światowej. Udało się dzięki temu, że wcześniej obniżono składkę rentową, co wzmocniło konsumpcję, że był to czas wielu inwestycji publicznych finansowanych ze środków unijnych, a także poważnemu osłabieniu złotego. Teraz polska gospodarka nie jest już tak odporna na kryzys. Postępująca konsolidacja finansów publicznych, wyższe składki rentowe i podatek VAT, mniej środków na inwestycje z budżetu Unii Europejskiej, silniejsza złotówka, rosnące bezrobocie, które ogranicza konsumpcję, a także nastroje konsumentów i przedsiębiorców – to wszystko nie wróży dobrze. Wiele zależy oczywiście od sytuacji na rynkach międzynarodowych, szczególnie w strefie euro, z którą Polska jest silnie powiązana. Jeżeli gospodarka europejska zapanuje nad recesją, Polska szybko wróci na prostą. Co będzie jednak jeżeli sprawdzi się czarny scenariusz i któreś z państw europejskich zbankrutuje?

W najbliższych kwartałach oczekiwany jest dalszy spadek tempa wzrostu PKB aż do 1,8% na koniec 2013 roku. Ten spadek ma związek z nadejściem drugiej fali kryzysu, która zgodnie z oczekiwaniami INE PAN będzie znacznie bardziej dotkliwa niż pierwsza. Spadnie popyt krajowy oraz tempo wzrostu spożycia indywidualnego. Te tendencje pogłębiać będzie spadek dynamiki produkcji przemysłowej oraz pogorszenie się sytuacji na rynku pracy. W dłuższej perspektywie na poziom konsumpcji wpływać też będzie niekorzystnie podwyżka podatków wynikająca z zamrożenia progów podatkowych i planowanej przez rząd likwidacji ulg w podatku dochodowym dla ludności, a także zamrożenie płac w sektorze budżetowym. Przewidywany jest także spadek tempa wzrostu nakładów brutto na środki trwałe. Poprawi się bilans handlowy, związany ze słabą dynamiką importu. Pojawiają się jednak także zagrożenia po stronie eksportu. Pogarszająca się koniunktura naszych głównych partnerów handlowych, jak Niemcy, a także zaostrzanie się kryzysu w Grecji, Hiszpanii i na Cyprze nie jest dobrym prognostykiem na nadchodzący rok.

Spowolnienie w przemyśle spowoduje trudną sytuację na rynku pracy. W Polsce dominować będą tendencje pesymistyczne, poprawy nie przyniesie nawet okres letni, a wynika to z załamania produkcji budowlano-montażowej. Na koniec II kwartału 2013 nastąpi wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego do 13,6%. W nadchodzącym roku musimy być też przygotowani na niską realną dynamikę wynagrodzeń, z tendencją do poprawy ze względu na spadek inflacji. Nadzieja w aktywnej polityce rynku pracy, która ma wspie-

rać prace interwencyjne, staże zawodowe i roboty publiczne. W związku ze spadkiem inflacji i brakiem perspektyw wzrostu gospodarczego eksperci INE PAN przewidują poluzowanie polityki monetarnej i obniżkę stóp procentowych o ok. 0,25 pkt. proc. już w I kwartale 2013.

Nadchodząca przyszłość nie jawi się więc różowo. Pamiętajmy jednak, że na kryzysie jedni tracą, inni zyskują. Ważne, by znaleźć się wśród tych drugich.

Biznes Forum i Gala Lubelskiego Klubu Biznesu

5 grudnia 2012 r. odbyły się Biznes Forum i Gala Lubelskiego Klubu Biznesu. W uroczystości wzięło udział blisko 400 gości, w tym reprezentanci placówek dyplomatycznych, władz publicznych, parlamentarzysty oraz przedstawiciele świata biznesu, nauki, kultury i sztuki.

Oficjalnego otwarcia spotkania dokonała Prezes LKB Pani Agnieszka Gąsior-Mazur. Gala była okazją do wyróżnienia osób, które wniosły wybitny wkład w rozwój idei Stowarzyszenia lub w inny szczególnie sposób są zasłużone dla Stowarzyszenia, poprzez uhonorowanie ich tytułem Ambasadora LKB. W tym roku, po raz pierwszy tytuł Ambasadora został przyznany kobiecie, Pani Beacie Gorajek, Prezes Targów Lublin S.A. za

wkład w stworzenie warunków infrastrukturalnych i organizacyjnych dla nowych projektów targowo -wystawienniczych oraz promocję Lublina i Lubelszczyzny. Tytułem Ambasadora LKB uhonorowany został także Pan dr Ryszard Nowak, Prezes Lubelskiego Rynku Hurtowego S.A. za wkład w rozwój Lubelskiego Rynku Hurtowego i promocję gospodarczą Lubelszczyzny za granicą. Trzecim Ambasadorem LKB 2012 został Pan prof. dr hab. n. farm. Kazimierz Głowniak, Kierownik Katedry i Zakładu Farmakognozji z Pracownią Roślin Leczniczych Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, za wkład w rozwój regionu, osiągnięcia i popularyzację etnofarmakologii i fitoterapii oraz promocję Lublina jako ośrodka badawczo-dydaktycznego w kraju i za granicą. Gościem specjalnym Biznes Forum był Pan Robert Korzeniowski, wybitny sportowiec i doświadczony biznesmen. Jedyny polski lekkoatleta, któremu udało się

zdobyć złote medale w trzech najważniejszych dla sportowca imprezach - igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata i mistrzostwach Europy. Pan Robert opowiedział gościom min. o swojej działalności propagującej sport i zdrowy tryb życia.

Niepowtarzalną atmosferę, niezwykłą, sentymentalną podróż w czasie, zapewnił gościom koncert polskich przebojów lat 60-tych w wykonaniu Darka Bernatka, którego charyzma-

tyczny głos, do złudzenia przypominający głos Czesława Niemena.

Po części oficjalnej, gości zaproszono na uroczysty bankiet, który stanowił świetną okazję aby w miłej atmosferze, przy wyśmienitych trunkach i wykwintnych potrawach porozmawiać o planach biznesowych na zbliżający się rok 2013.

„Kuchnia Lubelska” kusi smakiem

Lubelskie jest pierwszym województwem, które wprowadza sygnowaną linię produktów spożywczych. Już w styczniu w całym kraju będzie można kupić nabiał z logo „Kuchni Lubelskiej” produkcji Spółdzielni Mleczarskiej Bieluch z Chełma, zaś niebawem powinny pojawić się inne markowe produkty wytwarzane na Lubelszczyźnie, oznaczone w ten sam sposób. Koncepcja linii lubelskich produktów spożywczych jest rozwinięciem realizowanego od kilku lat projektu „Marka Lubelskie”. W ramach tego projektu, w corocznym plebiscycie, kilka przedsiębiorstw otrzymuje prawo do posługiwania się prestiżowym logotypem. SM Bieluch jest pierwszą firmą, która wprowadziła do swojej oferty serię „Kuchnia Lubelska”. Śmietana, twarożek i dwa rodzaje jogurtów trafią na półki sklepowe już w styczniu. Będą one sprzedawane w dużych opakowaniach zawierających przepisy na tradycyjne potrawy z Lubelszczyzny. Napisy na opakowaniach są wykonane czcionką znaną z materiałów promujących województwo lubelskie. Prezentacja głównym założeniami idei „Kuchni Lubelskiej” odbyła się podczas konferencji zorganizowanej w środę, 12 grudnia, w Centrum Promocji Województwa Lubelskiego przy Krakowskim Przedmieściu w Lublinie. – Wierzmy, że już niebawem, obok nabiału, do sklepów trafią również inne produkty spożywcze podkreślające lubelskie pochodzenie. Jesteśmy gotowi do współpracy z każdą firmą, które chce się promować w ten nowatorski sposób – zapewniał podczas konferencji wicemarszałek województwa lubelskiego Krzysztof Grabczuk. – Władze województwa składają wniosek o unijne wsparcie projektu, które pozwoli na promocję „Kuchni Lubelskiej” w całej Polsce. – Projekt ma charakter otwarty, dzięki czemu nie ma określonej listy produktów, które mogą być firmowane hasłem

„Kuchnia Lubelska” – dodał z kolei Piotr Franaszek, dyrektor Departamentu Promocji i Turystyki urzędu marszałkowskiego. – Jedynym warunkiem jest, by były one wytwarzane na terenie naszego województwa i prezentowały najwyższą jakość.

Na fot. (Od lewej) Piotr Franaszek, wicemarszałek Krzysztof Grabczuk i Kazimierz Gromadzki, dyrektor handlowy SM Bieluch, mówili o idei „Kuchni Lubelskiej” podczas śródowej konferencji w Centrum Promocji Województwa Lubelskiego

Damian Miechowicz

Smakowanie życia w kadrze

Lubelskie krajobrazy fotografowane o różnych porach dnia i roku, ale także – i może przede wszystkim – ludzie, cieszący się chwilą, smakujący życie podczas wypoczynku w naszym regionie. IV Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Lubelskie. Smakuj życie” zaowocował kilkuset zdjęciami, a najlepsze można oglądać już na pokonkursowej wystawie.

– Świat, w którym żyjemy został zdominowany przez komunikację obrazkową. Cieszymy się, że prezentowane zdjęcia znakomicie obrazują promocyjne przesłanie regionu. Bo u nas, w Lubelskiem można smakować życie i cieszyć się chwilą – mówił wicemarszałek Krzysztof Grabczuk na wernisażu pokonkursowej wystawy, gratulując laureatom i życząc rozwijania fotograficznej pasji podczas kolejnych wędrówek po naszym regionie. Uroczysty wernisaż, z wręczeniem nagród i wyróżnień odbył się 19 grudnia w Centrum Promocji Województwa Lubelskiego.

W IV Ogólnopolskim Konkursie Fotograficznym „Lubelskie. Smakuj życie” uczestniczyło 58 autorów, któ-

rzy nadesłali ponad 320 zdjęć. Jury wybrało sześciu laureatów, których nagrodziliśmy sprzętem i akcesoriami fotograficznymi. Natomiast zdjęcia zgłoszone do konkursu zostaną wykorzystane w wydawnictwach, w serwisie internetowym oraz innych działaniach promocyjnych Regionu Lubelskiego.

Laureatem I nagrody został Tomasz Bylina ze Świdnika – za zdjęcie „Pieśń lasu – spektakl Teatru ze Lwowa podczas Nocy Kultury 2012”. II nagrodę otrzymał Tadeusz Mierzwa z Czernięcina Głównego – za pracę „Ludzie z pasją II. Podlesie Małe” oraz „Ludzie z pasją III. Komarów Osada”, a laureatką III nagrody została Katarzyna Sidorowicz z Białegostoku – za fotografie „Znane i mniej znane. Włodawa”.

Wyróżnienia przy padły: Jackowi Olejniczakowi z Poznania – za zdjęcie „Na spacerze. Bulwar w Kazimierzu Dolnym”, Wojciechowi Chudzikowi z Krasnegostawu – za pracę „Tanew” i „Zamek w Krupem” oraz Hubertowi Głosowi z Lublina – za „Jesienny zachód słońca nad Zalewem Zemborzyckim”.

Prace można oglądać do końca stycznia 2013 roku, od 9 do 17 w CPWL przy Krakowskim Przedmieściu 41 w Lublinie.

*Damian Miechowicz
Departament Promocji i
Turystyki UMWL*

I nagroda – Tomasz Bylina „Pieśń lasu – spektakl Teatru ze Lwowa

W drodze do lasu: Nadleśnictwo Międzyrzec

Okolice Międzyrzecza Podlaskiego należą do najmocniej zalesionych na Lubelszczyźnie (lasy zajmują ok. 30 proc. powierzchni przy średniej zalesienia dla regionu wynoszącej ok. 23 proc.). Stwarza to bardzo atrakcyjne warunki do turystyki aktywnej, szczególnie dla tych, którzy cenią sobie wycieczki przyrodnicze, niejednokrotnie w dziewiczym terenie, rzadko odwiedzanym przez zorganizowane grupy turystów.

Najważniejszym centrum ruchu turystycznego jest Międzyrzec Podlaski, gdzie obok ciekawych zabytków znajduje się znane kąpielisko Żwirownia (o pow. 30 ha).

W drodze do lasu warto zobaczyć:

Drelów (siedziba gminy) – miejscowość znana z męczeństwa podlaskich unitów, gdzie w 1874 r. zginęło w obronie wiary 13 wiernych. Murowana cerkiew greckokatolicka z 1835 r., była później świątynią prawosławną, a od 1919 r. służy jako parafialny kościół katolicki. W uroczysku HORODEK, kościół murowany wzniesiony po pożarze poprzedniego na począt-

Najstarszy dąb – pomnik przyrody

ku XX wieku, miejsce kultu religijnego świętego Onufrego. W trudnych czasach zaborów i wojen był ostoją wiary i polskości. Cudowną i baśniową aurę HORODKA stwarza jego otoczenie – wiekowe drzewa (a wśród nich dwa pomniki przyrody: dąb i lipa), unikalna roślinność (widłak jałowcowaty, goździk pyszny, kruszczyk szerokolistny i inne) i znaczne oddalenie od zabudowań.

Komarówka Podlaska (siedziba gminy, niegdyś miasto) – duża wieś z kilkoma szkołami: średnią, gimnazjum i podstawową. Zachowany małomiasteczkowy układ urbanistyczny z dominującym neogotyckim kościołem pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa z lat 1905-1911. Uroczysko SUMIESZ – krzyż i tablica, miejsce uświęcone modlitwą Unitów Podlaskich w czasie trwania misji 30.04.1905r. W środku lasu odbywają się coroczne uroczystości patriotyczno-religijne.

Leszczanka – zbiorowa mogiła śródleśna żołnierzy Armii Krajowej oddziału „ZENONA” poległych w boju z Niemcami w dniach 22-26 lipca 1944 roku; trzy krzyże metalowe, dzieśięć tablic granitowych z danymi poległych partyzantów. W sąsiedztwie parking śródleśny, gdzie tradycyjnie w trzecią niedzielę lipca odbywają się uroczystości patriotyczno-religijne.

Rossosz (siedziba gminy) – dawne miasteczko z XVI w., z zachowanymi zabytkami z początku XX w. – drewnianym kościołem parafialnym św. Stanisława z 1908 r. oraz tartakiem i młynem wodnym na rzece Zielawa. We wsi kilka pomników – pomnik powstańców styczniowych, pomnik odzyskania niepodległości, pomnik poległych w czasie II wojny światowej.

Rudniki – wieś położona wśród lasów nad rzeką Krzną, miejsce starć powstańczych; szkoła podstawowa im. Karola Krysińskiego jednego z najzdolniejszych i najwytrwalszych dowódców powstania styczniowego urodzonego w Międzyrzeczu Podlaskim. Szkoła bardzo aktywnie uczestniczy w edukacji leśnej.

Tuliów – w tej i kilku innych miejscowościach na zachód od Międzyrzecza rozegrała się w sierpniu 1915 r. krwawa bitwa pomiędzy wojskami rosyjskimi i austro-niemieckimi; na skraju lasu tulińskiego pozostał cmentarz wojenny.

Witoroż – drewniany kościół św. Michała, dawna cerkiew unicka z 1739 r., z ołtarzami i obrazami z XVIII w.

Woroniec – wieś należąca w przeszłości do Radziwiłłów i Mirskich. Na granicy lasu i dawnego romantycznego parku neogotycka grobowa kaplica książąt Światopełk-Mirskich z poł. XIX w., a przy drodze do Białej Podlaskiej pomnik lotników amerykańskich z 2000 roku; makieta betonowa z metalowym statecznikiem amerykańskiej forticy B17G zestrzelonej w czasie II wojny światowej.

Żelizna – wielki zbiornik retencyjny o powierzchni ok. 350 ha na kanale Wieprz-Krzna, atrakcyjne łowisko wędkarskie.

SZLAKI TURYSTYCZNE

Szlak żółty pieszy, o długości 27 km, prowadzi od stacji kolejowej w Międzyrzeczu do stacji w Porosiukach koło Białej Podlaskiej, m.in. przez szczególnie atrakcyjne tereny leśnictwa Sokole.

EDUKACJA LEŚNA

Ścieżka przyrodniczo-edukacyjna w rezerwacie „Liski”, utworzona w 1998 r.; pozwala na poznanie naturalnego lasu dębowego i sosnowego. Trasa ma 3 km długości i sześć przystanków prezentujących różne zespoły leśne rezerwatu. Zaczyna się przy pomnikowym dębie i biegnie po drogach leśnych. Oznakowana jest kolorem czerwonym.

Ścieżka rowerowa – utworzona przez Nadleśnictwo w 2007 roku w porozumieniu z Burmistrzem Miasta Międzyrzecza Podlaskiego; swój początek bierze w centrum miasta Międzyrzecza Podlaskiego na Placu Jana Pawła II, przebiega przez leśnictwa Sitno, Żerocin i Bereza, a po około 21 km kończy bieg przy Stacji Żeglarskiej na „ŻWIROWNI”; 10 przystanków: 1. Centrum miasta. 2. Szkoła Podstawowa im. B. Prusa, siedziba Koła LOP. 3. Dęby pomnikowe im. prof. Bolesława L. Hryniewieckiego. 4. Szałas śródleśny przy zbiorniku wodnym. 5. Krzyż i kamień upamiętniający walki z powstania styczniowego przy drodze do wsi Utrówka. 6. Szkołka leśna. 7. Kapliczka św. Huberta. 8. Parking śródleśny przy „ciemnej linii”. 9. Dąb pomnik przy wejściu do Rezerwatu Przyrody „LISKI”. 10. Stacja Żeglarska „ŻWIROWNIA”. Ścieżkę otworzył prof. Tomasz Borecki rektor SGGW w Warszawie.

LEŚNE MIEJSCA WYPOCZYNKU

Nadleśnictwo przygotowało dla podróżnych cztery parkingi leśne, wyposażone w odpowiednią infrastrukturę: 1. Przy trasie Warszawa-Terespol w leśnictwie Woroniec. 2. Przy trasie Międzyrzec Podlaski-Drelów, w pobliżu rezerwatu „Liski”. 3. Przy trasie Międzyrzec – Parczew w leśnictwie Żelizna. 4. Przy trasie Witoroż – Wólka Plebańska, w sąsiedztwie mogiły poległych żołnierzy Armii Krajowej oddziału „ZENONA” w leśnictwie Leszczanka.

Wyrąb lasu

Leniwie płynące rzeczki, śródpolne bagna i duża tafla wody Zbiornika ŻELIŻNA - ostoja rzadkich i chronionych zwierząt, Pojedyncze wyróżniające się egzemplarze przyrody żywej i nieożywionej.

Amatorów turystyki zainteresują liczne pamiątki historyczne, jak pomniki potyczek partyzanckich, mogiły, kapliczki, krzyże.

OFERTA NADLEŚNICTWA

Leśne ścieżki edukacyjno-przyrodnicze i rowerowe.

Lasy o wysokich walorach edukacyjnych i krajoznawczych.

Gościnne leśniczówki i domki myśliwskie.

Płody runa leśnego – głównie grzyby i jagody.

W imieniu leśników zapraszamy w międzyrzeczkie lasy na odpoczynek i poznawanie pięknej przyrody.

Do sprzedaży drewno:

wielkowymiarowe, stosowe i drobnicę opałową.

Szkółki leśne oferują do sprzedaży:

– sadzonki drzew lasotwórczych.

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE LASY PAŃSTWOWE

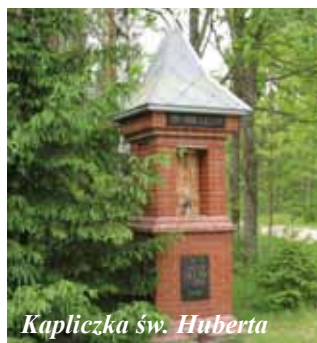
Nadleśnictwo Międzyrzec ul. Warszawska 53

21-560 Międzyrzec Podlaski tel.: 83 371 42 06, fax: 83 371 64 21

międzyrzec@lublin.lasy.gov.pl, www.lublin.lasy.gov.pl/międzyrzec

Efekt akcji oczyszczania lasu

Kapliczka św. Huberta

Leśniczówka w Żeliżnie

Krasnostawskie lasy

Nadleśnictwo Krasnostaw położone jest w środkowej części województwa lubelskiego posiada duże walory przyrodnicze oraz znaczące miejsce i rolę w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu. Utwory lessowe o największej miąższości podlegają silnej erozji tworząc głębokie jary i wąwozy. Są one jedną z głównych cech charakterystycznych ukształtowania Nadleśnictwa

Krasnostaw występują m.in. w rezerwatach przyrody „Wodny Dół” i „Głęboka Dolina”.

Atrakcyjność terenu podnoszą również aktywne źródła, zbiorniki wodne małej retencji oraz miejsca o znaczeniu historycznym tj. np. wczesnośredniowieczne kurhany, cmentarze z I wojny światowej, czy kapliczka poświęcona pamięci ks. Stefana Wyszyńskiego.

Do dyspozycji entuzjastów przyrody i wypoczynku na łonie natury oddajemy 2 ścieżki przyrodnicze (na szkółce w Borku i leśnictwie Niemienice) oraz kilka miejsc postoju gdzie turysta może rozpaść ognisko czy schronić się przed deszczem.

Serdecznie zapraszamy wszystkich miłośników przyrody do poznawania krasnostawskich zakątków leśnych.

Monika Krysiak

NIE BĘDZIE NAS ale zostanie LAS

W strategii rozwoju województwa lubelskiego za podstawowe cele polityki leśnej regionu uznano zapewnienie trwałości lasów, prowadzenie gospodarki na zasadach zrównoważonego rozwoju oraz doskonalenia gospodarki w lasach prywatnych i przyspieszenie zalesiania gruntów marginalnych (nieprzydatnych rolnictwu). Duży nacisk kładzie się też na rozwój turystyki na terenach leśnych w sposób, który pozwoli pogodzić ze sobą wszystkie funkcje jakie las ma do spełnienia. W wielu obszarach ekoturystyka leśna zaczyna też być istotnym pomysłem na działalność zarobkową. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie zarządza ok. 420 tys. ha lasów Skarbu Państwa. Ponadto w zasięgu jej działania znajduje się 230 tys. ha lasów prywatnych. Lasy Dużej Lubelszczyzny charakteryzują się dużym zróżnicowaniem pod względem rozmieszczenia i wielkości. Największe kompleksy leśne to: Lasy Puszczy Solskiej, Lasy Janowskie, Lasy Roztocza, Lasy Strzeleckie, Lasy Sobiborsko-Włodawskie, Lasy Kozłowieckie.

W wydaniach Panoramy gościmy kolejne Nadleśnictwa z obszaru Regionalnej Dyrekcji LP w Lublinie, która częściowo obejmuje też tereny województw podkarpackiego i mazowieckiego.

Zapraszamy do promocji i reklamy: eko@prasa.com.pl

*Życzymy rodzinnych, zdrowych, smacznych
Świąt Bożego Narodzenia*

*Zarząd i Pracownicy
SM BIELUCH*

*Z okazji Nowego Roku 2013
prosimy przyjąć serdeczne życzenia
wielu radości, sukcesów w pracy
i szczęścia w życiu osobistym*

*Firma Cukiernicza „Solidarność
- rok założenia 1952” Sp. z o.o.
Lublin, ul. Gospodarcza 25*

